

РЕЗЮМЕ НА ПУБЛИКАЦИИТЕ

на ас. д-р Галина Димитрова Ковачева

представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност

„доцент“ по професионално направление 3.6. Право

(Криминология), обявен в Държавен

вестник, брой 51 от 7 юли 2015 г.

За участие в обявения от ВСУ „Черноризец Храбър“ конкурс за доцент, представените от ас. д-р Галина Димитрова Ковачева научни трудове са както следва: самостоятелна монография – 1, два параграфа и глава от учебно помагало – 1 и доклади – 7.

I. Монографично изследване на тема “Корпоративна престъпност” Университетско издателство ВСУ „Черноризец Храбър”, Варна, 2015. ISBN 978–954–715–644–9. Монографията е рецензирана от проф. д.ю.н. Юлия Дончева Бояджиева и доц. д-р Светла Маргаритова-Вучкова.

Монографията представя социалното явление корпоративна престъпност на първо място от гледна точка на криминологичната литература и на второ място - с оглед неговото възникване и съществуване в България. Въз основа на проведеното изследване е направен опит да се очертаят границите на корпоративната престъпност в България и да се предложат мерки за превенция и контрол.

Монографията се състои в структурно отношение от увод, четири глави и заключение, в които е изяснена същността на корпоративната престъпност, корпоративните нарушения като фоново на корпоративната престъпност явление, разработен е профилът на корпоративната

престъпност в България и е представен международният и националният опит в превенцията и контрола над корпоративната престъпност.

В увода е представена актуалността и значимостта на проблема за корпоративната престъпност, затрудненията при идентификацията на явлениято в България и необходимостта от неговото изследване в теоретичен и практически аспект. Представени са източниците на информация, в т.ч. и проведеното представително за страната изследване на 20 030 НОХД с влезли в сила осъдителни присъди, образувани за периода 2007-2012 г., генерирани от единната система за публикуване на съдебните актове.

В глава първа „Корпоративна престъпност“ е разгледано историческото развитие на проблема за корпоративната престъпност в криминологичната литература. Изведено е понятието „корпоративна престъпност“ в съдържателен план. Представени са основните характеристики на корпоративната престъпност като социално явление. Въз основа на съдържателен анализ на криминологичната литература за корпоративната престъпност, авторът предлага своя научна класификация на корпоративните престъпления, като за разграничителен критерий използва кръга от субекти, които са виктимизирани от корпоративните престъпления. Направен е преглед на съставите на престъпления в българския Наказателен кодекс, които съответстват на корпоративните престъпления от тези три групи, като по този начин са очертани наказателноправните граници на явлениято.

В глава втора „Корпоративни нарушения“ е аргументирана тезата, че във връзка с корпоративната престъпност следва да се анализират само административните нарушения, извършвани от корпорации, но не и дисциплинарните и гражданскоправните нарушения. Изследвани са корпоративните нарушения, които са диференцирани от корпоративните

престъпления, с оглед и на установени несъвършенства в действащото законодателство. Очертани са границите на корпоративните нарушения, включващи: нарушения на трудовото и осигурителното законодателство, на права на индустриална собственост, против потребителите, против паричната и кредитната система, против финансовата и данъчната система, против конкурентите на пазара, екологични нарушения, обогатяване с имущество, придобито от престъпна дейност.

В глава трета „Корпоративната престъпност в България” са изследвани нивото и предметната структура на корпоративната престъпност в България. Аргументирано е схващането на автора, че корпоративната престъпност разкрива специфична структура, която я отличава от структурата на по-широкото социално явление, каквото е икономическата престъпност. При изучаване на латентността на корпоративната престъпност в България и с оглед обосноваване на тезата за високата латентност на разглежданото явление, са изведени индикатори и фактори за латентност на корпоративната престъпност. Въз основа на проведеното изследване е представена характеристиката на извършителите на корпоративни престъпления и е изведен обобщеният портрет на корпоративния престъпник в България. Представени са причините на корпоративната престъпност, с анализ на криминологичните теории за генезиса на корпоративната престъпност. Изследвани са различните групи фактори, генериращи и възпроизвеждащи престъпления, извършвани в интерес на дружества с корпоративно устройство в България.

В глава четвърта „Превенция и контрол над корпоративната престъпност” е представено международното сътрудничество в борбата с корпоративната престъпност. В аналитичен план е представен цялостния модел на антитръстовото законодателство в САЩ, както и Законът за рекетиращите и корумпиращите организации. Направена е класификация

на стратегиите за превенция и контрол над корпоративната престъпност и е разработена система от мерки за превенция на корпоративната престъпност. Представен е проблемът за контрола над корпоративната престъпност в България, като в критичен план е анализирана наказателна политика по отношение на престъпленията в сферата на икономиката, които могат да бъдат извършвани в интерес на корпорации. Анализирана е управленската политика по отношение на корпоративната престъпност в България и е аргументирана необходимостта от разработване на специална Национална стратегия за противодействие на корпоративната престъпност, като е представен нейният теоретичен модел. Изследвано е взаимодействието в системата за превенция и контрол над корпоративната престъпност, като в рамките на държавната система са разграничени две подсистеми: системата от държавни органи към Министерски съвет и системата от независими държавни органи със специална компетентност. В рамките на обществената система за превенция и контрол над корпоративната престъпност е обособен проблема за медиите, като важен субект, формиращ общественото мнение по отношение на явлението. Направените изводи са базирани на контент-анализ на проучени специализирани и неспециализирани печатни издания.

В заключението са представени в обобщен план характеристиките на корпоративната престъпност в България и са отправени препоръки за създаване на организация за превенция и контрол над корпоративната престъпност.

2. Учебни помагала

Превенция на престъпността на непълнолетните в Република България. Университетско издателство ВСУ “Черноризец Храбър”, Варна, 2013, ISBN 978-954-715-598-5.

В съответствие с чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ, след защита на докторска дисертация, в учебното помагало кандидатът обособява в глава първа нов § 3, където са изследвани основните закономерности по отношение на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, в тяхната взаимовръзка с престъпността на непълнолетните, както и основните закономерности в динамиката и структурата на противообществените прояви; изследвана е динамиката на водените на отчет в детските педагогически стаи малолетни и непълнолетни.

Проблемът за стигматизацията и нейната връзка с престъпността на непълнолетните е доразвит в глава първа, самостоятелен § 5, където са очертани границите на стигматизацията сред непълнолетните в България, законодателните решения, създаващи предпоставки за стигматизация на непълнолетните правонарушители. Направени са изводи за връзката между процеса на стигматизация и рецидивизма при непълнолетните.

Теоретичните аспекти, свързани с превенцията на престъпността на непълнолетните са изведени в самостоятелна глава втора, с което се цели по-доброто усвояване на теорията за превенцията на престъпността на непълнолетните и принципите, върху които се изгражда превантивната политика, в съответствие с приетите международни документи и процеса на управление на превенцията на престъпността.

3. Доклади

3.1. Корпоративна престъпност и корупция. Доклад от научна конференция с международно участие, 14-15 юни 2013 г., В.: Знанието – традиции, иновации, перспективи, том II, Бургаски свободен университет, Бургас, 2013, стр. 185-192, ISBN 978-954-9370-96-6.

Докладът се фокусира върху корпоративните корупционни практики като: активен подкуп; активна търговия с влияние; корупционното престъпление против кредиторите по чл. 227е, ал. 2 НК; неинкриминираното деяние – „лъжлив банкрут“; преобразуването на търговско дружество във вреда на кредиторите; корпоративното корупционно престъпление, свързано с пране на пари с цел облагодетелстване на търговско дружество; протекционизма по отношение на монополните еднолични дружества с държавно участие в капитала; корпоративните корупционни практики при обществените поръчки и тези, свързани с конфликт на интереси.

3.2. Феноменът корпоративна престъпност – предизвикателство пред правната теория и практика. Доклад от научна конференция с международно участие, 21-22 юни 2013 г., В.:Новите предизвикателства пред правото, Лятна научна сесия на Юридическия факултет във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър”, ВСУ “Черноризец Храбър”, Варна, 2014, стр. 98-102, ISSN 1313-7263 (кн. 24, серия „Юридически науки и обществена сигурност”).

Докладът проследява в исторически план формулирането на проблема за корпоративната престъпност като социално явление. Като проблеми, явяващи се предизвикателство пред правната теория и практиката са изведени: връзката между корпоративните престъпления и корпоративните нарушения и въпроса за кръга на лицата, които могат да бъдат извършители на корпоративни престъпления.

3.3. Корпоративните нарушения според българското законодателство. Доклад от научна конференция в Софийския

университет „Св. Климент Охридски”, Юридически факултет, 17 октомври 2013 г., В.:Сборник доклади. 100 години Върховен административен съд. Университетско издателство „Св. Климент Охридски” София, 2014, стр. 260-287, ISBN 978-954-07-3794-2.

Докладът е представена системата на корпоративните нарушения в България, които са регламентирани в редица специални закони в сферата на трудовите и осигурителните отношения, паричната, кредитната, финансовата и данъчната системи, защитата на кредиторите, потребителите, конкурентите и околната среда.

3.4. Приложимост на антиръстовото законодателство в противодействието на корпоративната престъпност в България. В.:Известия на съюза на учените – Варна, Серия “Хуманитарни науки”1`2013, Варна, стр. 30-34, ISSN 1310-6376.

Докладът представя цялостния модел на антиръстовото законодателство, прието в САЩ за противодействие на престъпленията и нарушенията срещу свободата на търговията, като ефективен подход на превантивната политика срещу корпоративната престъпност.

3.5. Извършителите на корпоративни престъпления в България. В.:Известия на съюза на учените – Варна, Серия “Хуманитарни науки”1`2014, Варна, стр. 72-75, ISSN 1310-6376.

Докладът доразвива проблема за извършителите на корпоративни престъпления, като в сравнителен план са представени моделите на САЩ и Великобритания във връзка с корпоративната наказателна отговорност. Аргументирано е схващането, че в България , превантивно въздействие по отношение на корпоративните престъпления може да бъде постигнато и без въвеждане на корпоративна наказателна отговорност. Във втората част

на доклада е представен профилът на извършителите на корпоративни престъпления въз основа на проведеното документно проучване по НОХД. Обобщеният портрет на корпоративният престъпник в България е съпоставен с изследвания вече в криминологичната литература портрет на престъпника с „бяла яка”, както и на обобщения портрет на икономическия престъпник и е обоснована спецификата в портрета на корпоративния престъпник. С оглед на това са изведени предложенията на автора за осъществяване на превантивната политика.

3.6. Глобални и национални фактори, обуславящи възникването и развитието на корпоративната престъпност в България. Доклад от международна научна конференция в ИУ-Варна. В.: Икономиката в променящия се свят: национални, регионални и глобални измерения. Сборник с доклади от международна научна конференция, том I, Изд. „Наука и икономика”, ИУ - Варна, Варна, 2015, стр. 39-45, ISBN 978-954-21-0833-7 (т.1).

Докладът систематизира факторите, обуславящи възникването и развитието на корпоративната престъпност в България в три основни групи: глобални, регионални и национални фактори. Акцентът в доклада е поставен върху националните фактори, класифицирани в три групи: икономически фактори; фактори, свързани със законодателната регламентация на корпоративното поведение; фактори от управленски и организационен характер. Обоснована е необходимостта от разработване на стратегия за противодействие на корпоративната престъпност, при отчитане на тези фактори.

3.7. Корпоративни престъпления с имущество от фондове на Европейския съюз. Доклад от научна конференция с международно

участие „Актуални проблеми на действащото българско законодателство в контекста на правото на Европейския съюз”. Лятна научна сесия на Юридическия факултет, 26-27 юни 2015 г., ВСУ “Черноризец Храбър”, 2015, ISSN 1313-7263 (серия „Юридически науки и обществена сигурност”) (под печат).

Докладът представя в аналитичен план една обособена категория корпоративни престъпления с имущество от фондове на ЕС. Обоснована е необходимостта от законодателно регламентиране на всички форми на измами, съобразно Директивата на Европейския парламент и на Съвета относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (COM(2012)0363 – C7-0192/2012 – 2012/0193(COD)).

.....2015 г.

Съставил:

(ас. д-р Галина Ковачева)